

PODSUMOWANIE

dla „Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych” (Aktualizacja POP)

zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.)

Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Aktualizacja POP została opracowana ze względu na występujące przekroczenia standardów jakości powietrza w strefach województwa świętokrzyskiego oraz konieczność osiągnięcia określonego krajowego celu redukcji narażenia. Celem dokumentu jest wskazanie przyczyn powstawania przekroczeń substancji w powietrzu w strefach oraz określenie kierunków i działań naprawczych, których realizacja ma doprowadzić do poprawy jakości powietrza.

W przypadku stref, dla których programy ochrony powietrza zostały uchwalone, a standardy jakości powietrza są przekraczane, według art. 91 ust. 9c i 9d ustawy Prawo ochrony środowiska, zarząd województwa jest obowiązany opracować projekt aktualizacji programu w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, określając w nim działania ochronne dla grup ludności wrażliwych na przekroczenie. W aktualizacji muszą być również określone dodatkowe działania mające na celu osiągnięcie krajowego celu redukcji narażenia.

Ze względu na wykazane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach przekroczenia poziomu stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5}, B(a)P w strefie miasto Kielce oraz przekroczenia poziomu stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ i B(a)P w strefie świętokrzyskiej, a także określenie krajowego celu redukcji narażenia, zaistniała konieczność opracowania Aktualizacji POP, w kontekście zmiany kierunków i działań naprawczych wyznaczonych w uchwalonych w latach 2011 i 2012 Programach, w oparciu o diagnozę stanu powietrza.

W celu realizacji niniejszego zadania został ogłoszony i rozstrzygnięty przetarg nieograniczony, w ramach którego w dniu 10 kwietnia 2015 r. udzielono zamówienia publicznego firmie ATMOTERM S.A. z Opola na opracowanie i dostarczenie projektu dokumentu oraz „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu...”

W trakcie prac nad Aktualizacją POP rozpatrywane były różne koncepcje działań naprawczych, zmierzających do poprawy stanu jakości powietrza w strefach, tak więc zaproponowane zadania inwestycyjne i nie inwestycyjne są wynikiem szeregu przeprowadzonych analiz. W wyniku analiz modelowych, ale również społeczno-ekonomicznych, część koncepcji nie została wytypowana do wdrożenia. Wśród nich należy wymienić następujące rozwiązania dotyczące obu stref:

- całkowity zakaz stosowania paliwa stałego – odrzucone ze względów społecznych i gospodarczych,
- wprowadzenie stref ograniczonej emisji komunikacyjnej – odrzucone ze względu na brak uregulowań prawnych do wprowadzenia i zarządzania strefą.

Wskazane powyżej rozwiązania alternatywne dla przedsięwzięć poprawiających walory środowiskowe nie mają uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia.

Podsumowując wskazane alternatywy, można stwierdzić, że istnieją działania mogące prowadzić do osiągnięcia redukcji emisji niewskazane w ocenianym dokumencie. Wykraczają one jednak poza zakres czynności obecnie możliwych prawnie, technicznie lub gospodarczo na szczeblu wojewódzkim. Jednocześnie należy zauważyć, że zestaw zaproponowanych i przyjętych w Aktualizacji POP rozwiązań w obecnym kształcie jest stosunkowo szeroki

i dalsze rozszerzanie go o działania, dla których przewiduje się istotne bariery organizacyjne, nie jest uzasadnione.

Przeprowadzona analiza pozwala na stwierdzenie, że realizacja wskazanych w Aktualizacji POP zadań nie będzie powodować środowiskowych, negatywnych oddziaływań, a także oddziaływań o znaczeniu transgranicznym.

Poprzez powiązanie z innymi dokumentami wyznaczającymi ramy dla realizacji późniejszych przedsięwzięć oraz problemami dotyczącymi ochrony środowiska należy uznać, iż realizacja Aktualizacji POP nie spowoduje negatywnego wpływu na środowisko.

Aktualizacja POP ma charakter strategiczny, w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań. Skutki środowiskowe podejmowanych działań będą zależały od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy projektowaniu przedsięwzięć należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie oddziaływać na środowisko.

W przypadku wszystkich przedsięwzięć, rozwiązania alternatywne winny być przeanalizowane na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Proponowane do realizacji przedsięwzięcia w ramach Aktualizacji POP mają zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko.

Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 46 i 47 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w trakcie przygotowania projektu Aktualizacji POP, przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 53 i 57 pkt. 2 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został ustalony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, pismem znak: WPN-II.411.8.2015.MK z dnia 25 marca 2015 roku oraz przez Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego pismem znak: SEV.9022.5.19.2015 z dnia 11 marca 2015 roku.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Aktualizacji POP jest zgodna z zapisami art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W ramach opracowania prognozy:

1. oceniono skutki planowanych przedsięwzięć na środowisko;
2. dokonano analizy istniejącego stanu środowiska oraz głównych celów zawartych w projekcie Aktualizacji POP, w kontekście rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych;
3. przedstawiono działania w celu dotrzymania wartości dopuszczalnych dla niektórych substancji w powietrzu, wartości docelowych (tam gdzie jest to możliwe w określonym czasie) oraz osiągnięcia celu długoterminowego;
4. uwzględniono występowanie obszarów źródeł niskiej emisji z sektora komunalno-bytowego oraz istniejące i projektowane trasy komunikacyjne;
5. wskazano przyczyny występowania ponadnormatywnych stężeń oraz źródła ich zanieczyszczeń, uwzględniono kumulację tych substancji w glebie i ich wpływ na środowisko gruntowo-wodne;

6. opisano środki zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływanie przekroczeń poziomów substancji w powietrzu na zdrowie ludzkie i środowiska jako całość;
7. określono i oceniono:
 - zmniejszenie emisji zanieczyszczeń u źródła,
 - napływ zanieczyszczeń na obszar województwa z innych instalacji zlokalizowanych na terenie kraju,
 - kierunki i zakres działań niezbędnych do osiągnięcia standardów jakości środowiska w tym ustalono zadania priorytetowe z uwzględnieniem występowania poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu,
 - przyczyny występowania przekroczeń ze wskazaniem rodzaju źródeł emisji,
 - zmiany w jakości paliw dopuszczonych do obrotu gospodarczego i celów transportowych, z uwzględnieniem konieczności zastosowania najlepszych dostępnych technik;
8. wskazano działania naprawcze wraz z prognozowanym efektem ekologicznym;
9. oceniono udział energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w kontekście ograniczenia gazów cieplarnianych i emisji zanieczyszczeń do powietrza, w tym przeanalizowano wpływ tych obiektów na zrównoważony rozwój województwa i ochronę zwierząt;
10. przeanalizowano wpływ realizacji programu, w zakresie termomodernizacji, na gatunki ptaków i ich miejsca lęgowe oraz nietoperze;
11. przeanalizowano, czy i w jakim stopniu realizacja dokumentu będzie oddziaływać na wartości przyrodnicze form ochrony przyrody;
12. oceniono wpływ ustaleń projektu dokumentu na cele ochrony wyznaczonych obszarów siedlisk Natura 2000, mających znaczenie dla Wspólnoty;
13. przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na obszary Natura 2000, będących rezultatem realizacji dokumentu;
14. przedstawiono rozwiązania alternatywne do zawartych w dokumencie działań naprawczych wraz z uzasadnieniem ich wyboru;
15. uwzględniono cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu, wspólnotowym i krajowym;
16. oceniono propozycję monitorowania skutków wdrażania ustaleń programu;
17. zawarto informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdzono jednoznacznie, że realizacja działań zapisanych w Aktualizacji POP, pozytywnie wpłynie na stan powietrza atmosferycznego. Niepodjęcie żadnych działań inwestycyjnych, oznaczać będzie dalszą zwiększoną emisję zanieczyszczeń do powietrza.

Opinie właściwych organów

Projekt Aktualizacji POP wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko projektu...”, zgodnie z art. 57 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przedstawiony został do zaopiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, który pismem z dnia 30 października 2015 roku, znak: WPN-II.410.115.2015.MK pozytywnie zaopiniował projekt Aktualizacji POP wraz z Prognozą.

Zgodnie z art. 57 pkt 2 ww. ustawy, projekt Aktualizacji POP wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko projektu...”, przedstawiony został również do zaopiniowania przez Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, który pismem z dnia 24 września 2015 roku, znak: SEV.9022.5.96.2015, zaopiniował projekt Aktualizacji POP i Prognozę bez zastrzeżeń.

Zgłoszone uwagi i wnioski

W celu zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa, w dniu 3 kwietnia 2015 r. na stronie BIP Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego oraz na tablicy ogłoszeń tut. Urzędu i w lokalnym wydaniu Gazety Wyborczej ukazało się ogłoszenie Marszałka Województwa Świętokrzyskiego o przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i o jego przedmiocie, możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu i możliwości składania uwag i wniosków. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą nr 656/2015 w dniu 26 sierpnia 2015 r. przyjął projekt „Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych” oraz „Prognozę oddziaływania na środowisko projektu Aktualizacji Programu...” w celu zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa, poddaniu opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Natomiast Uchwałą nr 657/2015 Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w dniu 26 sierpnia 2015 r. przyjął projekt Uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w sprawie określenia „Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych” i skierował go do właściwych wójtów, burmistrzów, prezydentów miast i starostów, celem opiniowania. W dniach od 28 sierpnia do 18 września br., projekt Aktualizacji POP wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko projektu Aktualizacji Programu...” został umieszczony na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego, BIP, a także wyłożony w Urzędzie Marszałkowskim w Departamencie Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska. Ponadto na tablicach ogłoszeń w tut. Urzędzie (w dniach 28 sierpnia do 22 września br.), w lokalnym wydaniu Gazety Wyborczej zostało opublikowane ogłoszenie Marszałka Województwa Świętokrzyskiego zawiadamiające o rozpoczęciu procedury udziału społeczeństwa w przedmiotowej sprawie. Projekty dokumentów zostały przesłane do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Ponadto, w dniach 9, 10 i 11 września br. w Kielcach, Skarżysku-Kamiennej i Busku-Zdroju odbyły się spotkania z przedstawicielami samorządów lokalnych, instytucjami ochrony środowiska, zakładami, organizacjami pozarządowymi oraz wszystkimi zainteresowanymi w celu prezentacji ww. dokumentów. Informacje o projekcie dokumentu i „Prognozie...” umieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, na stronie internetowej BIP tut. Urzędu, prowadzonej przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego. Uwagi i wnioski do projektu Aktualizacji POP oraz „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Aktualizacji Programu...” wnoszone były w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub za pomocą środków elektronicznych. W ustawowych terminach nadesłane zostały uwagi mieszkańców gminy Miedziana Góra do opracowywanych dokumentów oraz wpłynęło 58 pozytywnych opinii z gmin i starostw oraz 1 opinia negatywna. Wraz z opiniami nadsyłane były również uwagi. Wszystkich uwag i wniosków nadesłanych w trakcie konsultacji było 84, z czego na posiedzeniu Zarządu Województwa w dniu 22 października 2015 r. uwzględnionych całkowicie lub częściowo zostało 64, nieuwzględnionych 19, do jednej uwagi udzielono wyjaśnienia (Uchwała Nr 783/15). Uwzględnione uwagi wprowadzono do projektu „Aktualizacji Programu ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych” oraz do Prognozy oddziaływania na środowisko ww. projektu. Do wszystkich uwag została sporządzona tabela z wyjaśnieniami, która została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu oraz BIP.

TABELA UWAG
DO PROJEKTU „AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA DLA WOJEWÓDZTWA WRAZ Z PLANEM
DZIAŁAŃ KRÓTKOTERMINOWYCH”
ORAZ DO „PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY
POWIETRZA DLA WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO WRAZ Z PLANEM DZIAŁAŃ KRÓTKOTERMINOWYCH”

L.p.	Wnioskodawca	Data wpływu	Uwagi i wnioski do projektu Programu...	Propozycja załatwienia sprawy
1.	Mieszkańcy Gminy Miedziana Góra	20.04.2015 r.	<p>1. Stworzyć instrumenty w ramach posiadanych kompetencji przez organy administracji samorządowej, rządowej w celu pozyskiwania energii z różnych źródeł w systemie prosumenckim mając również na względzie rozwiązanie problemu magazynowania energii, dostępności mieszkańców do tanich i efektywnych urządzeń do pozyskiwania energii ale też jej magazynowania i ewentualnie przesyłu jej nadmiaru.</p> <p>2. Zapewnić rzetelną informację o dostępności skorzystania z już istniejących możliwości udzielania dotacji, ulg ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z przeznaczeniem na wymię pieców węglowych c.o. lub umożliwienie założenia profesjonalnych filtrów.</p> <p>3. Zobowiązać WIOŚ do cyklicznych badań i oceny jakości powietrza w naszym województwie, zwłaszcza w obszarach i okresach dużego natężenia ruchu samochodowego m.in. na węźle Kostomłoty i w miejscowości Kostomłoty i Miedziana góra na drodze krajowej nr 74 i S-7.</p>	<p>1. częściowo uwzględniona – Samorząd Województwa może jedynie wskazać źródła finansowania; działanie w zakresie pozyskiwania energii prosumenckiej zostało dodane do POP</p> <p>2. uwzględniona</p> <p>3. nieuwzględniona – WIOŚ z mocy prawa jest zobowiązany do realizacji zadań kontrolnych i monitorujących stan środowiska. Natomiast badania ruchu pojazdów odbywają się cyklicznie</p>

			<p>4. Przeanalizować Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. w aspekcie zadań będących przedmiotem opracowywania programu ochrony powietrza w województwie świętokrzyskim, a to ograniczenia hałasu i promieniowania elektromagnetycznego, zapewnienia lesistości terenów, zapewnienia powietrza wolnego od nadmiaru pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5, benzo(a)pirenu tak, aby umożliwić mieszkańcom województwa, w tym Kostomłotów, korzystanie powszechne ze środowiska zwłaszcza, że obszar tego sołectwa leży w Podkieleckim Obszarze Chronionego Krajobrazu.</p> <p>5. Należy dążyć do opracowania taniego, powszechnie dostępnego systemu budowy przydomowych mikroinstalacji dla wykorzystania źródeł energii odnawialnej, w naszej miejscowości odnosiłoby się do energii słonecznej i geotermii w celu czerpania i wykorzystania ciepła i energii do celów bytowych. System ten powinien zawierać możliwość skorzystania z fachowej informacji co do technologii budowy i eksploatacji mikroinstalacji. Zabiegać o stworzenie systemu wsparcia finansowego dla realizacji tego celu przez mieszkańców województwa świętokrzyskiego.</p> <p>6. Promowanie rozsądnego i zrównoważonego rozwoju miejscowości w tym Kostomłotów Pierwszych poprzez wyprowadzenie ruchu tranzytowego z drogi krajowej nr 74 poprzez szybką realizację rozpoczętej budowy w węźle Kostomłoty drogi S-74 w kierunku Sulejowa i powiązanie rozwoju funkcji logistycznych, intermodalnych, handlowych - centrum Nalepa Trust z budową tej drogi, a nie z drogą 74 w ciągu ul. Kieleckiej w Kostomłotach pierwszych, doprowadzając do znacznego jeszcze najbardziej zanieczyszczenia środowiska i powietrza z uwagi na przekroczenie</p>	<p>co 5 lat na zlecenie GDDKiA</p> <p>4. uwzględniona</p> <p>5. nieuwzględniona – zadanie jest obowiązkiem samorządów lokalnych, które powinny zapewniać tego rodzaju informacje, a także określać źródła pozyskiwania energii na obszarach gmin i miast poprzez założenia do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe</p> <p>6. częściowo uwzględniona – działania tego rodzaju zostały ujęte w POP w postaci działań naprawczych sformułowanych ogólnie, w taki sposób</p>
--	--	--	---	---

			norm dla obecnych w powietrzu m.in. pyłów zawieszonych i benzo(a)pirenu.	aby dotyczyły jak największej ilości interesariuszy, a nie odnosiły się do konkretnej drogi czy miejscowości
2.	GDF SUEZ Energia Polska S.A.	21.09.2015 r.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prosimy o uwzględnienie w Programie instalacji współspalania odpadów o kodzie 19 12 10 tj. paliwa alternatywnego (RDF) w ilości około 2 mln ton na rok (400 tys. ton frakcji nadsitowej i 1,6 mln ton frakcji podsitowej), realizowanej w Elektrowni w Połańcu należącej do GDF SUEZ Energia Polska S.A. 2. Sprawdzenie jednostek w legendzie do rysunków – z tabeli 62 wynika, że emisje wyrażone są w tonach na rok. Legenda do rysunków mówi o emisjach w kilogramach na rok. Oznaczałoby to, że wszystkie źródła punktowe powinny zostać oznaczone na czerwono. 3. Największy udział w wielkości emisji pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz B(a)P na obszarze strefy w 2014 roku miały Elektrownia Połaniec oraz zakłady TRZUSKAWICA S.A. w Sitkówce-Nowinach. Elektrownia Połaniec nie miała wpływu na emisję B(a)P. 4. Nie uwzględniono działań realizowanych w Elektrowni, np. uruchomienie Zielonego Bloku, gruntowna modernizacja w ramach Projektu Feniks. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. uwzględniona 2. uwzględniona 3. uwzględniona 4. nieuwzględniona – inwestycje zostały już zrealizowane, natomiast tabela dotyczy obecnie realizowanych i planowanych do realizacji inwestycji
3.	Gmina Chmielnik	18.09.2015 r.	<ol style="list-style-type: none"> 1. W części dotyczącej Gminy Chmielnik: W treści przywołanych uchwał po Uchwale Nr XVIII/277/09 Rady Miejskiej w Chmielniku z dnia 30 lipca 2009 r. dodać Uchwałę Nr XXIX/284/2009 Rady Miejskiej z dnia 18 września 2009 r. 2. Proponujemy wprowadzić zmiany dotyczące realizacji zadań inwestycyjnych Gminy Chmielnik: Nazwa inwestycji: Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej. Lokalizacja: Chmielnik (Plac Kościelny, ul. Szkolna, ul. Sienkiewicza, ul. Dygasińskiego) Przewidywany efekt ekologiczny: 4 budynki – pozostałe dane bez 	<ol style="list-style-type: none"> 1. uwzględniona 2. uwzględniona

			zmian. Dodać w tabeli realizację zadania pn. Przebudowa drogi gminnej Nr 316010T ul. Mickiewicza na odcinku od km 0+500 do km 1+020. Lokalizacja inwestycji: Chmielnik (ul. Mickiewicza) Przewidywany efekt ekologiczny: 0,52 km; Lata realizacji: 2015, Szacunkowy koszt zadania [zł] – 1 000 000,00 zł, Prognozowane zewnętrzne źródła finansowania – nazwa: Rezerwa celowa budżetu na usuwanie klęsk żywiołowych.	
4.	Urząd Miasta Kielce	21.09.2015 r.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak projektów planowanych do realizacji przez Miasto Kielce. 2. Prośba o uwzględnienie zapisu o wyposażeniu kotłów klasy 4 i 5 w automatyczny podajnik paliwa (nie dotyczy kotłów zgazowujących) i nieposiadaniu przez te kotły rusztu awaryjnego ani elementów umożliwiających jego zamontowanie. 3. Prośba o wydłużenie terminu przekazywania sprawozdań z realizacji działań naprawczych (np.: analogicznie jak w Programie ochrony powietrza z 2011 r.) – (15 kwietnia przyp. red.) 4. Korekta błędnej numeracji – po OP3_1 winno być OP3_2 i dalej do OP3_7. 5. Weryfikacja i korekta podanych wskaźników do wysokości przyjętej wg uaktualnionego przez NFOSiGW programu KAWKA. 6. Prośba o uwzględnienie wyposażenia odpowiednich podmiotów w aparaturę do kontroli rodzaju stosowanych paliw i pomiaru emisji. 7. W projekcie uchwały proponuję uzupełnić brakującą informację co do mocy prawnej poprzedniej uchwały w sprawie Programu ochrony powietrza. 8. Nowy Program KAWKA umożliwia dofinansowanie wymiany urządzeń na paliwa stałe z klasą IV i V, ale nie ma szczegółów odnośnie wymogów dotyczących dofinansowania. 9. Wskazać sposób obliczania efektu ekologicznego dla działań z zakresu niskiej emisji przy termomodernizacji czy wymianie źródeł ciepła. (uwagi 8-9 zgłoszone na spotkaniu konsultacyjnym) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. uwzględniona 2. uwzględniona 3. częściowo uwzględniona – termin przekazywania sprawozdań został wydłużony do 28 lutego 4. uwzględniona 5. uwzględniona 6. uwzględniona 7. częściowo uwzględniona – zapis dotyczący mocy prawnej poprzednich programów znajdzie się w dokumencie POP 8. uwzględniona 9. uwzględniona
5.	WIOŚ Kielce	16.09.2015 r.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Strona 18, akapit 4: „Stacja pomiarowa w miejscowości Trzcianka niedaleko Połańca znajduje się w obszarze oddziaływania zakładów przemysłowych...” Proponujemy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. uwzględniona

		<p>zastąpić: „Stacja pomiarowa w miejscowości Trzcianka niedaleko Połańca odzwierciedlająca poziom tła podmiejskiego”.</p> <p>2. Tabela 4, wiersz 7 dotyczący klasy dla PM_{2,5} dla roku 2014: „A/C2” (Strona 20) – w tabeli dla PM_{2,5} zestawione są klasy ustalone w odniesieniu do poziomu dopuszczalnego i docelowego PM_{2,5} i dla 2014 roku klasa ta to: „A/A”.</p> <p>3. Strona 20, akapit 4 – zdanie: „W strefie świętokrzyskiej klasa w odniesieniu do pyłu PM₁₀ i B(a)P nie ulega zmianie od ostatnich trzech lat. Dla pyłu PM_{2,5} dla strefy świętokrzyskiej ustalono klasę A z uwagi na brak przekroczeń wartości poziomu docelowego w Starachowicach i Busku-Zdroju” należy zastąpić: „W strefie świętokrzyskiej klasa w odniesieniu do pyłu PM₁₀ i B(a)P nie ulega zmianie od ostatnich trzech lat. Dla pyłu PM_{2,5} dla strefy świętokrzyskiej w 2014 roku ustalono klasę A z uwagi na brak przekroczeń wartości poziomu dopuszczalnego i docelowego w Starachowicach i Busku-Zdroju.”</p> <p>4. Tabela 12, kolumna 3 o nazwie „Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu” (Strona 33) – ponieważ w kolumnie tej zestawiono poziomy dopuszczalne i docelowe w nazwie powinno być: „Dopuszczalny/docelowy poziom substancji w powietrzu” lub tylko „Poziom substancji w powietrzu”.</p> <p>5. Strona 34, ostatni akapit: „strefę świętokrzyską zaliczono do klasy A z uwagi na brak przekroczeń poziomu docelowego dla ozonu, natomiast do klasy D2 z uwagi na przekroczenie poziomu celu długoterminowego”, powinno być: „obie strefy zaliczono do klasy A z uwagi na brak przekroczeń poziomu docelowego dla ozonu, natomiast do klasy D2 z uwagi na przekroczenie poziomu celu długoterminowego”.</p> <p>6. Strona 35, akapit 2 – zdanie: „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie świętokrzyskim wykonano w oparciu o wyniki badań metodą pomiarów manualnych, która stanowi metodę referencyjną. W przypadku braku kompletności wyników pomiarów ze stanowisk manualnych wykorzystywano wyniki ze stanowisk automatycznych” należy zastąpić zapisem: „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie świętokrzyskim wykonano w oparciu o wyniki badań wykonywanych metodami referencyjnymi”.</p> <p>7. Rysunek 13 i 17 (Strona 47 i 55) – legendy do map rozkładów stężeń śr. rocznych pyłu PM₁₀ – przedział 40,1-46,65µg/m³ – ponieważ zgodnie z wytycznymi GIOŚ przekroczeniem w tym przypadku jest poziom pyłu powyżej 40,5µg/m³, sugerujemy</p>	<p>2. uwzględniona</p> <p>3. uwzględniona</p> <p>4. uwzględniona</p> <p>5. uwzględniona</p> <p>6. uwzględniona</p> <p>7. uwzględniona</p>
--	--	--	---

		<p>uwzględnienie tego w rozkładach na mapach i w legendach.</p> <p>8. Rysunek 14 i 18 (Strona 49 i 58) – legendy do map rozkładów stężeń 24-godz. pyłu PM10 – przedział 50,1-60$\mu\text{g}/\text{m}^3$ oraz „PM10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]” – ponieważ zgodnie z wytycznymi GIOŚ przekroczeniem w tym przypadku jest poziom pyłu powyżej 50,5$\mu\text{g}/\text{m}^3$, sugerujemy uwzględnienie tego w rozkładach na mapach i w legendach. Warto też zaznaczyć że każda mapa przedstawia dobowe maksimum PM10: „PM10 max24h [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]”.</p> <p>9. Opis do rys. 14 (strona 49), „Rysunek 14 przedstawia obszar przekroczeń wartości stężeń średniorocznych pyłu PM10...” należy zastąpić: „Rysunek 14 przedstawia obszar przekroczeń wartości stężeń 24-godzinnych pyłu PM10...”</p> <p>10. Rysunek 15 i 19 (Strona 51 i 60) – legenda do map rozkładów stężeń śr. rocznych pyłu PM2,5 – przedziały 26,1-30,5$\mu\text{g}/\text{m}^3$ 23,1-26$\mu\text{g}/\text{m}^3$ 20,1-23$\mu\text{g}/\text{m}^3$ – ponieważ zgodnie z wytycznymi GIOŚ przekroczeniami w tym przypadku są poziomy pyłu powyżej 26,5$\mu\text{g}/\text{m}^3$, 25,5$\mu\text{g}/\text{m}^3$, 20,5$\mu\text{g}/\text{m}^3$, sugerujemy uwzględnienie tego w rozkładach na mapach i w legendach jako przedziały: 26,5-30,5$\mu\text{g}/\text{m}^3$ 25,5-26,4$\mu\text{g}/\text{m}^3$ 20,5-25,4$\mu\text{g}/\text{m}^3$.</p> <p>11. Rysunek 16 i 20 – legenda do map rozkładów stężeń śr. rocznych B(a)P – przedział 1,1-2ng/m^3 – ponieważ zgodnie z wytycznymi GIOŚ przekroczeniem w tym przypadku jest poziom B(a)P powyżej 1,5ng/m^3, sugerujemy uwzględnienie tego w rozkładach na mapach i w legendach.</p> <p>12. Strona 107, ostatni akapit: „Informowanie społeczeństwa o jakości powietrza Przekazywanie informacji o stanie jakości powietrza na danym obszarze stref, na którym prowadzone są pomiary w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Sposób oraz forma przekazywania musi zapewniać szeroki dostęp społeczeństwa do informacji udostępnianych np. poprzez środki masowego przekazu. WIOŚ w Kielcach powinien przekazywać informacje o jakości powietrza poprzez ogólnodostępne bieżące komunikaty, tablice informacyjne i inne formy przekazu tj.: informacje w prognozie pogody, informacje w komunikacji miejskiej, sieć komórkową.” Nie można narzucić WIOŚ w Kielcach wymienionych form informowania: poprzez tablice informacyjne, informacje w prognozie pogody, informacje w komunikacji miejskiej, sieć komórkową”. Ustawowy obowiązek informowania społeczeństwa o jakości powietrza realizowany jest przez WIOŚ poprzez stronę internetową</p>	<p>8. uwzględniona</p> <p>9. uwzględniona</p> <p>10. uwzględniona</p> <p>11. uwzględniona</p> <p>12. nieuwzględniona – informowanie społeczeństwa w zakresie jakości powietrza jest jednym z zadań WIOŚ. Tablice informacyjne mogą być obsługiwane przez WIOŚ. Zaproponowana forma poszerzenia informowania społeczeństwa jest</p>
--	--	---	--

		<p>Inspektoratu w wymaganym zakresie.</p> <p>13. Tabela 54. Zestawienie wskaźników monitorowania realizacji działań naprawczych – ostatni wiersz: działanie naprawcze OP5_2 Informowanie społeczeństwa o jakości powietrza -> Ilość nowych zastosowanych sposobów przekazywania informacji w danym roku w podziale na formy [szt.] Informowanie o jakości powietrza WIOŚ realizuje na bieżąco poprzez udostępnianie informacji o środowisku na wniosek, jak również poprzez publikowanie wszystkich wyników pomiarów, komunikatów, raportów i ocen na stronie internetowej Inspektoratu. Ponadto udzielane są informacje dla mediów w tym zakresie. Miarą zrealizowania działania OP5_2 może być zatem; „Ilość zastosowanych sposobów przekazywania informacji w danym roku w podziale na formy”, ale nie koniecznie „nowych”.</p> <p>14. Str. 125 – akapit: „przekroczenia 35 dni ze stężeniem powyżej wartości docelowej</p>	<p>zgodna z misją WIOŚ. Chodzi o poszerzenie dostępu społeczeństwa do informacji, co jest zgodne z art. 9 pkt. 2 ustawy OOS, który wskazuje że informacje mogą być udostępniane w formie ustnej, pisemnej, wizualnej, dźwiękowej, elektronicznej lub innej formie. Możliwe jest współdziałanie organów administracji w celu udostępniania informacji o jakości powietrza np.: z innymi urzędami czy instytucjami</p> <p>13. nieuwzględniona – w zadaniu chodziło głównie o zastosowanie „nowych” form informowania społeczeństwa</p> <p>14. uwzględniona</p>
--	--	---	--

		<p>(50 µg/m³) spośród średnich dobowych stężeń z ostatnich 12 miesięcy” – powinno być: „przekroczenia 35 dni ze stężeniem powyżej wartości dopuszczalnej (50 µg/m³) spośród średnich dobowych stężeń pyłu PM10 z ostatnich 12 miesięcy”.</p> <p>15. Str. 125-126, akapity dotyczące ALARMU I STOPNIA, w tym: „W ramach alarmu I stopnia nie są podejmowane żadne działania mające na celu redukcję stężeń zanieczyszczeń. Wprowadza się środki ostrożności mające na celu ochronę wrażliwych grup ludności poprzez zalecenia sposobu postępowania, m.in. ograniczenie czasu przebywania na powietrzu w czasie występowania podwyższonych stężeń substancji. Środki ostrożności powinny być zachowane przez kobiety w ciąży, dzieci i osoby starsze, osoby z astmą, chorobami alergicznymi skóry oraz ze skłonnościami do infekcji górnych i dolnych dróg oddechowych.” Sugerujemy rezygnację z określenia „Alarm I stopnia” dla wymienionych przekroczeń.</p> <p>Z badań jakości powietrza wynika, że warunki wymagane do ogłoszenia Alarmu I stopnia (np. przekroczenie w ostatnich 12 miesiącach: PM10 24h, B(a)P, PM2,5) będą występować praktycznie przez cały rok. Alarm I stopnia, zgodnie z zapisami w Projekcie, musiałby zatem być ogłoszony począwszy od lutego (gdy WIOŚ dokonuje 1 analizy danych za ostatnie 12 miesięcy) aż do końca listopada (gdy taka analiza jest sporządzana po raz ostatni w roku). Ponadto skoro w ramach Alarmu I stopnia podejmowane ma być tylko informowanie społeczeństwa o zaleceniach co do ochrony wrażliwych grup ludności bez podejmowania działań mających na celu redukcję stężeń zanieczyszczeń, to może w związku z tym zrezygnować z określania tych informacji „Alarmem”, a wprowadzić tylko 2 stopnie alarmowania: I - dla poziomów informowania i II - dla poziomów alarmowych? Pozostawienie takiego stopniowania alarmów jak w Projekcie powinno natomiast nakładać przy Alarmie I stopnia jakieś działania ograniczające nawet krótkoterminowo emisję zanieczyszczeń. Alarm I stopnia w tym przypadku powinien być sygnałem, że należy podjąć działania mające nie dopuścić do kolejnych przekroczeń norm, tak, aby na koniec roku kalendarzowego statystyki z 12 ostatnich miesięcy dawały mniej przekroczeń norm i przekładały się na poprawę jakości powietrza oraz zmniejszyły ryzyko wystąpienia Alarmów II i III stopnia.</p> <p>16. Str. 138, akapit: „przekazywanie sprawozdania z wykonanych działań do Zarządu Województwa w postaci elektronicznej do 31 stycznia za rok poprzedni.” Sugerujemy</p>	<p>15. uwzględniona</p> <p>16. uwzględniona</p>
--	--	--	---

			<p>wydłużenie terminu przekazywania sprawozdań do 28 lutego.</p> <p>17. W dokumencie mapy dla stężeń średniodobowych pyłu PM10 należy odnieść do wartości normowanych jako 36 maksymalne stężenie dobowe, bo obecnie nie jest wiadome, czy jest to percentyl, czy ilość dni z przekroczeniem?</p> <p>18. Na mapach dla benzo(a)pirenu należy pokazać przedział dodatkowy pomiędzy 1,0 a 1,5 ng/m³, ponieważ zgodnie z wytycznymi GIOŚ przekroczenie wartości jest dopiero powyżej wartości 1,5. (pytania i uwagi 17-18 zgłoszone na spotkaniu konsultacyjnym)</p>	<p>17. uwzględniona</p> <p>18. uwzględniona</p>
6.	Urząd Gminy Miedziana Góra	16.09.2015 r.	<p>1. Tabela 49 – do działań regulacyjnych dopisać działanie obecnie zaliczone do działań naprawczych tj. „Zraszanie przyzł materiałów sypkich”. Wydaje się, że brak tego zapisu nie pozwoli na egzekucję obowiązków zraszania składowisk urobku w kopalniach odkrywkowych czy przyzł na terenie zakładów przerobczych, chociaż obowiązek taki jest wpisywany do decyzji środowiskowych. Przy braku standardów dla emisji niezorganizowanej, może to działanie zmniejszyć zapylenie w bezpośrednim sąsiedztwie kopalń.</p> <p>2. Najbardziej widocznym (gołym okiem) i uciążliwym źródłem zapylenia lokalnego są dwie kopalnie odkrywkowe zlokalizowane w Kostomłotach Drugich na pograniczu z Miedzianą Górą. W tabeli działań naprawczych brak jednak działań ustalonych dla właścicieli kopalń, które miałyby wpływ na realizację celów Programu, czyli na ograniczenie zapylenia, szczególnie uciążliwego w okresie suszy.</p> <p>3. Samorząd lokalny zobowiązany do sporządzania sprawozdań z realizacji działań naprawczych nie będzie dysponował informacjami potrzebnymi do sporządzenia sprawozdania rzetelnego, bo zawarte w nim zapisy, nie będą obejmować działań</p>	<p>1. nieuwzględniona – działanie nie ma charakteru regulacyjnego i jest wpisane na liście działań naprawczych, natomiast zawsze jego realizacja może być kontrolowana przez WIOŚ, który zgodnie z ustawą POŚ może monitorować i kontrolować realizację działań naprawczych zapisanych w POP</p> <p>2. nieuwzględniona - działania związane z procesami wydobywczymi zostały określone w harmonogramie realizacji w pozycjach OP3_4, OP3_6; OP3_7</p> <p>3. Samorząd lokalny może przedstawiać te działania, które realizowane są przy</p>

			<p>naprawczych realizowanych przez właścicieli nieruchomości - dotyczy działań bez udziału gminy.</p> <p>4. Należy poprawić dane odnośnie lokalizacji zakładów wydobywczych na terenie gminy Miedziana Góra. (uwaga zgłoszona na spotkaniu konsultacyjnym)</p>	<p>udziale środków budżetu gminy lub miasta, tak więc nie jest konieczne zbieranie danych o inwestycjach przeprowadzanych przez mieszkańców bez udziału środków gminnych</p> <p>4. uwzględniona</p>
7.	Wójt Gminy Pacanów	01.10.2015 r.	<p>1. Działania naprawcze: "Wymiana niskosprawnych źródeł spalania paliw na niskoemisyjne" – brak jest możliwości realizacji tego punktu w związku z brakiem środków finansowych.</p> <p>2. Działania naprawcze: "Czyszczenie ulic i dróg na mokro" – pozostawienie w takiej formie do realizacji nie jest możliwe do wykonania, ponieważ drogi utwardzone to również drogi w kruszywie, ponadto czyszczenie ulic na mokro należy zawęzić do dużych miast i ewentualnie centrów małych miejscowości.</p> <p>3. Działania naprawcze: "Opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego" – brak środków finansowych ogranicza wykonywanie planów zagospodarowania przestrzennego, nakazanie wykonania planów bez wsparcia finansowego w większości samorządów jest niemożliwe do zrealizowania. W programie zaznaczyć, aby w przypadku braku planów zagospodarowania przestrzennego w decyzjach o warunkach zabudowy sugerować stosowanie systemów grzewczych ograniczających negatywny</p>	<p>1. nieuwzględniona –jedno z najbardziej efektywnych ekologicznie działań, które musi być realizowane. Wiele programów dedykowanych takim działaniom (wymienione w Programie) może być wsparciem dla budżetu gminy</p> <p>2. uwzględniona</p> <p>3. częściowo uwzględniona – dodatkowy zapis odnośnie zapisów w decyzjach o warunkach zabudowy zostanie uwzględniony, natomiast</p>

		<p>wpływ na jakość powietrza.</p> <p>4. Działania naprawcze – uwaga do sprawozdania – sprawozdanie z realizacji programu jest bardzo rozbudowane, np. brak możliwości prawnych uzyskania wiarygodnych danych od mieszkańców, niektórych wskaźników.</p> <p>5. Program jest bardzo rozbudowany przez to nieczytelny. Działania naprawcze – Niektóre propozycje działań mających na celu ograniczenie spowodują podniesienie kosztów materiałów i usług, niektóre spowodują zwiększenie emisji w innych częściach kraju czy regionu.</p>	<p>to plan zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym dokumentem planistycznym na danym obszarze, który może regulować kwestie sposobu ogrzewania i stosowanych urządzeń</p> <p>4. nieuwzględniona – sprawozdanie z realizacji POP jest oparte na sprawozdaniu z rozporządzenia MŚ w sprawie w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczeń powietrza (Dz.U. 2012 poz. 1034). Dane od mieszkańców mogą być uzyskiwane jeśli w ramach inwestycji mają również udział środki budżetu gminy</p> <p>5. nieuwzględniona – Program ma konstrukcję wymaganą przepisami - rozporządzeniem w sprawie programów</p>
--	--	--	--

				ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz.U. 2012 poz. 1028). Działania naprawcze mogą mieć różne skutki, jednak najważniejszym jest zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w obszarach występowania przekroczeń norm
8.	Burmistrz Miasta i Gminy Końskie	01.10.2015 r.	1. Dokonując analizy dokumentu w kontekście zapisów odnoszących się do obszaru Miasta i Gminy Końskie ujętego w strefie świętokrzyskiej wskazano przekroczenia stężeń pyłów PM2,5 i PM10 oraz benzo(a)pirenu, które są wynikiem modelowania danych uwzględniających zapisy pomiarowe jakości powietrza. W związku z powyższym istnieje prawdopodobieństwo niedokładności uzyskanych szacunków wynikających z metodologii obliczeń dla konkretnego obszaru w tym przypadku powiatu. Wykazanie wartości przekroczeń dopuszczalnych stężeń pyłów PM2,5, PM10, oraz B(a)P na danym terenie zobowiązuje gminę do podjęcia działań naprawczych niwelujących ponadnormatywne stężenia.	1. nieuwzględniona – metody modelowania jak i metody pomiarowe obarczone są pewnym zakresem niepewności danej metody, zgodnie z wymogami rozporządzenia MŚ w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2012 poz. 1032); metody te dają jednak możliwość określenia obszarów gdzie występuje problem z jakością powietrza. Ze względu na wyniki pomiarów jak i wyniki modelowania istnieje

			<p>2. W proponowanym Programie Ochrony Powietrza dla województwa świętokrzyskiego wskazano termin przekazywania sprawozdań z realizacji POP do Zarządu województwa do 31 stycznia za rok poprzedni, który zważywszy na dokonywanie obliczeń efektu ekologicznego będzie niewystarczającym.</p> <p>3. Realizacja Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Końskie, dzięki któremu dofinansowywane są przedsięwzięcia wpływające na poprawę jakości powietrza atmosferycznego występuje ryzyko niewywiązania się gminy Końskie z założeń redukcji pyłów PM_{2,5} i PM₁₀ oraz B(a)P określonych w POP na 2020 r.</p>	<p>konieczność wdrożenia działań naprawczych w danym obszarze strefy jakości powietrza</p> <p>2. uwzględniona</p> <p>3. nieuwzględniona – działania naprawcze muszą być realizowane we wskazanych lokalizacjach. Osiągnięcie efektu ekologicznego jest monitorowane corocznie na podstawie sprawozdań, dlatego też ważne jest uzyskiwanie poprawy jakości powietrza. Program zakłada realizację działań i osiągnięcie standardów jakości powietrza do roku 2023</p>
9.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach	28.09.2015 r.	<p>1. Wskazane jest określenie na jakiej podstawie oszacowano ograniczenie emisji niezorganizowanej z terenów wydobywczych kopalni i zakładów przerobczych na poziomie 13% rocznie (str. 95-96), przy założeniu działań takich jak: nasadzenia zieleni wokół obszaru emisji, zraszanie powierzchni pylących, czy też ograniczenie emisji z transportu na obszarze wydobywczym i poza nim. Dotyczy to również obszarów emisji niezorganizowanej z terenu zakładów produkcji kruszyw. Ponadto wskazane jest określenie źródła informacji cyt.: str. 183: "Podczas eksploatacji złóż emitowany jest głównie pył ogólny, nieznaczna jego część stanowi frakcję pyłu</p>	<p>1. uwzględniona</p>

			<p>zawieszono PM10" (10%). Frakcja pyłu zawieszono PM2,5 zawarta jest w pyle zawieszono PM10, dlatego jego ilość jest mniejsza od pozostałych frakcji i stanowi ok. 5% pyłu ogólnego" oraz odniesienie do emisji z procesu przerobu kopalin ze złóż</p> <p>2. Program nie zawiera definicji biomasy, ani też odniesienia do takiej definicji zawartej w innym dokumencie np. ustawie o odnawialnych źródłach energii; natomiast w części dotyczącej sprawozdawczości – Efekty ekologiczne działań naprawczych – wskaźniki emisji w przypadku biomasy odniesione zostały wyłącznie do drewna.</p> <p>3. W działaniach naprawczych do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wskazane jest uwzględnienie istotnych kwestii dotyczących zaopatrzenia w ciepło i energię m.in. ograniczenie zanieczyszczeń powietrza poprzez systematyczną wymianę starych kotłów na nowoczesne wysokosprawne oraz stosowanie paliw ekologicznych (gaz, energia elektryczna, pompy ciepła, kolektory słoneczne itp.).</p>	<p>2. częściowo uwzględniona – uzupełniona zostanie definicja biomasy; wskaźniki efektu ekologicznego odnoszą się tylko do drewna ze względu na fakt, iż przy opracowaniu projektu Programu, do wyliczenia efektu korzystano ze wskaźników stosowanych przez NFOŚiGW w programie KAWKA, w którym tylko takiego rodzaju wskaźniki zostały ujęte</p> <p>3. nieuwzględniona – miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego mogą uwzględniać zapisy dotyczące stosowania systemów zaopatrzenia w ciepło, ale nie mogą wskazywać wymiany źródeł ciepła. Do tego celu służą inne programy i plany jak np. Założenia do Planu zaopatrzenia w</p>
--	--	--	---	--

			<p>4. Biorąc pod uwagę zrównoważony rozwój w planowaniu przestrzennym oraz wpływ realizacji programu na krajobraz należałoby również uwzględnić ustalenia wynikające z „Krajowego Programu Zwiększania Lesistości”, który wskazuje zwiększenia terenów pod zalesienia.</p> <p>5. Zapisy rozdziału 9 Programu – „Uwarunkowania wynikające ze studiów i planów zagospodarowania przestrzennego” pomijają informacje wynikające z miejscowych planów, które należy uzupełnić.</p> <p>6. Niezrozumiałe jest umieszczenie działań takich jak np. wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej, ochrona czynna czy opracowanie dokumentacji projektu planu ochrony rezerwatu przyrody wśród działań naprawczych umieszczonych w załączniku 3. Niezależnie od powyższego w zestawieniu znalazły się błędne dane dotyczące zarówno jednostki, lokalizacji inwestycji jak i szacunkowych kosztów zadań.</p>	<p>ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.</p> <p>4. nieuwzględniona – zapisy Krajowego Programu Zwiększania Lesistości związane są z planowaniem przestrzennym, natomiast zapisy POP odnoszą się ściśle do zagadnień związanych ze stosowanymi systemami zaopatrzenia w energię cieplną i ewentualnie elektryczną, dlatego też ujęcie tych elementów związanych z obszarami zielonymi (zwiększeniem lesistości) może być zadaniem Programu Ochrony Środowiska, a nie Programu ochrony powietrza.</p> <p>5. uwzględniona</p> <p>6. uwzględniona</p>
--	--	--	--	--

		<p>Przykładem może być wskazanie np. Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska do realizacji zadań, która należą do zadań ustawowych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz wskazanie ich do lokalizacji inwestycji na terenie Świętokrzyskiego Parku Narodowym</p> <p>7. W tabeli nr 48 Programu, brak jest wymienionych działań naprawczych, o których mowa w dalszej części Programu, cyt.: „stosowanie technologii BAT i innych spełniających najnowsze rozwiązania technologiczne” oraz „zapewnienie ogólnodostępnej informacji i źródłach i wielkościach emisji zanieczyszczeń oraz obszarach zagrożenia złą jakością powietrza, z wykorzystaniem systemów GIS”. Ponadto poza wymienionymi działaniami zasadne byłoby zmienić określenie działań „budowa dróg rowerowych” na „budowa ścieżek rowerowych” oraz w działaniu kod OP_8 uwzględnienie rozwoju wypożyczalni rowerów miejskich.</p> <p>8. W przypadku przekroczeń poziomów alarmowych oprócz działań o charakterze</p>	<p>7. częściowo uwzględniona – działania naprawcze w POP zostaną zweryfikowane pod kątem dokładnego odniesienia do działań w tab. 48. Natomiast zmiana działania z „budowa dróg rowerowych” na „budowa ścieżek rowerowych” nie jest zasadna, ze względu na istniejące definicje w Prawie o ruchu drogowym, wyznaczające czym jest droga rowerowa. W oficjalnych dokumentach prawnych nie ma ścieżek rowerowych, tylko są drogi rowerowe, lub pasy dla rowerów lub trasy rowerowe w znaczeniu szlaku rowerowego o przeznaczeniu turystycznym</p> <p>8. nieuwzględniona – w</p>
--	--	--	---

			<p>informacyjnym, edukacyjnym i ostrzegawczym sugeruje się zastosowanie działań naprawczych polegających na np. czasowym ograniczeniu ruchu samochodowego, wzmożonej kontroli paleniska czy też darmowe przejazdy komunikacji w miastach.</p> <p>9. Zapisy projektu Programu dot. Działań naprawczych (str. 98, 107, 115) jak również prognozy wskazują Programy ograniczania niskiej emisji pomijając Plany gospodarki niskoemisyjnej, które sporządzają gminy, co należy uwzględnić. Wskazanie jest także zamieszczenie opracowań pn. „Założenia do planów zaopatrzenie w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”, które mają na cele inwentaryzację źródeł spalania oraz diagnozę obecnych potrzeb energetycznych i sposoby ich zaspokajania na terenie gmin, a także określenie potrzeb energetycznych i sposoby ich zaspokajania na terenie gmin, a także określenie potrzeb energetycznych w zakresie przewidywanych zmian zapotrzebowania w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.</p>	<p>przypadku poziomów alarmowych proponowane działania są wpisane w planie działań krótkoterminowych i powinny być realizowane</p> <p>9. częściowo uwzględniona – Plany gospodarki niskoemisyjnej zostały uwzględnione w działaniach naprawczych, natomiast nie zostały ujęte Założenia do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, ponieważ opracowanie Założeń.... jest regulowane przez zapisy ustawy Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. 2012 poz. 1059 z późn. zm.) i opracowania te nie zawierają informacji o działaniach mających na celu poprawy jakości powietrza, a służą jedynie diagnozowaniu stanu oraz planom energetycznym. W założeniu plany</p>
--	--	--	--	--

			<p>10. Zamieszczone mapy w projekcie dokumentu dot. stężeń zanieczyszczeń dla miasta Kielce jest również dla strefy świętokrzyskiej są nieczytelne, ze względu na zastosowaną kolorystykę i szrafurę są nieczytelne, w szczególności rysunek nr 16 i 20 dla rozkładu stężeń średniorocznych B(a)P. oraz rysunki nr: 31, 32, 33, 35, gdzie wskazano źródła punktowe emisji pyły PM10.</p> <p>11. Zapisy projektu dokumentu (str. 96) wskazują różne daty osiągnięcia docelowego poziomu stężeń w dłuższej perspektywie czasowej.</p>	<p>energetyczne opierają się na dokumentach powiązanych takich jak program ochrony powietrza, będącymi aktami prawa miejscowego</p> <p>10. uwzględniona</p> <p>11. uwzględniona</p>
10.	Wójt Gminy Łagów	28.09.2015 r.	<p>1. Projekt dokumentu jest bardzo przejrzysty, a istotne zagadnienia zostały rozbudowane, przez co wzrasta wartość użytkowa dokumentu. Bardziej praktyczna niż dotychczas wydaje się również kwestia monitoringu dokumentu. Z naszego punktu widzenia zastrzeżenia budzi jedynie termin sporządzenia sprawozdania, który nie jest możliwy do zachowania z przyczyną technicznych.</p> <p>2. Dotychczasowa lokalizacja punktów pomiarowych wojewódzkiego monitoringu nie pozwala ma realną ocenę stopnia zanieczyszczenia powietrza na obszarze województwa świętokrzyskiego, poza miastami, gdzie monitoring pozwala na ocenę stanu zanieczyszczenia powietrza z mniejszym błędem niż na terenach wiejskich, gdzie lokalnie istnieją formy działalności przemysłowej będące przyczyną zwiększonej, uciążliwej emisji powierzchniowej zanieczyszczeń do powietrza. Z taką sytuacją mamy do czynienia na terenie tych gmin, gdzie skoncentrowane są zakłady górnicze prowadzące działalność w zakresie wydobywania i przeróbki kruszyw. Przykładem jest tu np. skoncentrowany przemysł wydobywczy kruszyw na terenie gminy Łagów, Nowa Słupia, Górno powiat kielecki oraz Wszachów czy Iwaniska, powiat opatowski. Podkreślić również należy, że w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczają się kolejne tereny powierzchniowej eksploatacji kopalni np. w gminie Iwaniska. W związku z powyższym wydaje się uzasadniona potrzeba</p>	<p>1. uwzględniona</p> <p>2. nieuwzględniona - obecna siatka pomiarów spełnia wymagania stawiane w zakresie Państwowego Monitoringu Środowiska. WIOŚ realizuje wytyczne PMS, który ustalany jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Określone są w nim wymagania co do sposobu prowadzenia</p>

			<p>rozbudowy sieci wojewódzkiego monitoringu o dodatkowy punkt pomiarowy, którego lokalizacja pozwalałaby na bardziej szczegółową i realną ocenę stanu zanieczyszczenia powietrza w tym rejonie, co naszym zdaniem miałyby pozytywny wpływ na wartość użytkową Programu ochrony powietrza. Ponadto w przypadku zaistnienia sytuacji problemowej, wyniki oceny jakości powietrza w tym rejonie byłby podstawą do podjęcia działań organów i przedsiębiorców w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Z uwagi na powyższe widzimy potrzebę lokalizacji takiego punktu pomiarowego. Liczymy się z tym, że jest to przedsięwzięcie kosztowne, w związku z tym proponujemy swój udział finansowy w realizacji zamierzenia. Prosimy o udział Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Kielcach w zakresie merytorycznym oraz o dofinansowanie zakupu i corocznej konserwacji Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Kielcach. Być może dzięki wspólnym wysiłkom możliwa byłaby rozbudowa sieci monitoringu wojewódzkiego. Zwracam się z prośbą o dokonanie analizy w/w spostrzeżeń i ewentualnie ich uwzględnienie. Powyższe uwagi opracowano, mając na uwadze rzeczywiste problemy związane z emisją zanieczyszczeń na terenie Gminy Łagów. Podkreślić należy, że rozbudowa sieci monitoringu wojewódzkiego we wskazanym rejonie posłuży nie tylko gminie Łagów, czy ościennym gminom, a przede wszystkim wpłynie w pozytywny sposób na wartość użytkową „Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego, który ma na celu poprawę jakości powietrza na terenie całego województwa świętokrzyskiego”.</p>	<p>monitoringu w oparciu o ustawę POŚ oraz rozporządzenia i wymagania unijne</p>
11.	Starostwo Powiatowe w Kielcach	01.10.2015 r.	<p>1. Wnoszę o wprowadzenie korekty w zakresie terminu oddania corocznego sprawozdania z realizacji ww. programu do Zarządu Województwa wskazanego w pkt. 7.3 na str. 140 do 31 marca. Termin przedstawiony w aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego - 31 stycznia następnego roku za rok poprzedni - nie jest możliwy do realizacji, ponieważ zebranie informacji od wszystkich jednostek i usystematyzowanie ich wg harmonogramu działań w układzie i na zasadach określonych w ww. programie wymaga dłuższego czasu przygotowania. Wnoszę o uwzględnienie mojego wniosku i przedłużenie terminu corocznego sprawozdania do dnia 31 marca. (uwaga zgłoszona pisemnie i w trakcie spotkania konsultacyjnego)</p>	<p>1. częściowo uwzględniona – termin przekazywania sprawozdań został wydłużony do 28 lutego</p>
12.	Urząd Gminy Łopuszno	25.09.2015 r.	<p>1. Po przeanalizowaniu dokumentu informuję na stronie 216 przy wierszu Gmina Łopuszno w kolumnie prognozowane zewnętrzne źródła finansowania, należy wpisać</p>	<p>1. uwzględniona</p>

			<p>PROW.</p> <p>2. Wskazane działania naprawcze w Programie służą poprawie jakości powietrza i wyeliminowaniu przekroczeń pyłu PM10 na terenie gminy Łopuszno. Jednakże wskazane szacunkowe koszty tych działań są niemożliwe do wygospodarowania z budżetu gminy Łopuszno.</p>	<p>2. nieuwzględniona – koszty w POP określone są szacunkowo. Wiele programów dedykowanych takim działaniom (wymienione w Programie) może być wsparciem dla budżetu gminy</p>
13.	Urząd Miasta Sandomierz	01.10.2015 r.	<p>1. Samorządy lokalne oraz inne jednostki realizujące zapisy POP zobowiązani są do sporządzania sprawozdania z realizacji działań naprawczych w danym roku i przekazywania ich w terminie 31 stycznia każdego roku Zarządowi Województwa. Termin składania przedmiotowego sprawozdania winien być przedłużony do 30 marca ze względu na okres sprawozdawczy z realizacji różnych zadań powierzonych Samorządowi Lokalnemu.</p>	<p>1. częściowo uwzględniona – termin przekazywania sprawozdań został wydłużony do 28 lutego</p>
14.	Urząd Gminy Zagnańsk	02.10.2015 r.	<p>1. Założony czas na podejmowanie i realizację działań zawartych w POP nie jest możliwy do wykonania przez samorządy lokalne w tak krótkich zakładanych terminach. Obecnie samorządy lokalne borykają się z ogromnymi kłopotami finansowymi, które są wynikiem realizacji zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, które muszą być wykonane w terminach zapisanych w traktacie akcesyjnym z UE, a których niezrealizowanie wiąże się z karami oraz coraz to nowymi obowiązkami jakie nakłada na samorządy ustawodawca.</p>	<p>1. nieuwzględniona – terminem dotrzymania norm jakości powietrza w zakresie pyłu PM10 był rok 2005 i od tego momentu UE może nakładać na Polskę kary za brak dotrzymania tych norm. Obecne działania w POP i na poziomie kraju są nastawione na otrzymanie jak najlepszego wyniku efektu ekologicznego poprawy jakości powietrza. Oczywiście</p>

			<p>2. W odniesieniu do zadań naprawczych wskazanych do realizacji na terenie Gminy Zagnańsk został błędnie określony kilometraż przewidywanego efektu ekologicznego, który winien być podany w km, a nie w m.</p>	<p>traktat akcesyjny nałożył na Polskę wiele obowiązków dostosowania do wymogów prawa unijnego związanych nie tylko z powietrzem i znane jest obciążenie finansowe samorządów lokalnych, jednakże ze względu na przekroczenie terminu dotrzymania norm jakości powietrza przedłużenie terminu realizacji działań naprawczych w POP nie jest możliwe.</p> <p>2. uwzględniona</p>
15.	Platforma Producentów Urządzeń na Paliwa Stałe przy Polskiej Izbie Ekologii	09.09.2015 r.	<p>1. Wskazana norma PN 303-5:2012 dla urządzeń spalania paliw stałych odnosi się do urządzeń do 500 kW, natomiast działania w ramach OP1. są dla urządzeń do 1 MW. Tak więc jest luka w normie dla urządzeń powyżej 500 kW do 1 MW. Należy to opisać w Programie.</p> <p>2. Wysokość dofinansowania dla mieszkańców do urządzeń na paliwa stałe jest często bardzo mała w stosunku do potrzeb. Przy nowoczesnych urządzeniach spełniających najnowsze normy koszt to nawet ponad 10 tys. zł, a dofinansowanie jest często około 3 tys. zł. Nie pokrywa to potrzeb i dlatego mniejsze jest zainteresowanie.</p>	<p>1. uwzględniona</p> <p>2. nieuwzględniona – wysokość dofinansowania zależy od środków własnych i zewnętrznych danej jednostki samorządowej udzielającej wsparcia.</p>

			3. Do urządzeń na paliwa stałe dopisać, że nie mogą one zawierać rusztu, bo w przypadku nowoczesnych urządzeń jak się doda ruszt to można spalić w nich wszystko, co może niwelować efekt ekologiczny.	Program ochrony powietrza nie może wskazywać wysokości kwot dofinansowania. 3. uwzględniona
16.	Urząd Miasta Busko-Zdrój	10.09.2015 r.	1. Prowadzone są działania naprawcze i zainteresowanie instalacją kolektorów słonecznych jest spore, w Busku-Zdroju planowane jest zainstalowanie znacznej liczby kolektorów w najbliższych latach i dlatego ważne jest jak określić efekty ekologiczne tych działań. Kolektory słoneczne pracują głównie wiosną, latem i jesienią, a więc nie w okresie największej emisji ze spalania paliw i należy to uwzględnić w Programie.	1. uwzględniona
L.p.	Wnioskodawca	Data wpływu	Uwagi i wnioski do Prognozy...	Propozycja załatwienia sprawy
1.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach	28.09.2015 r.	1. Biorąc po uwagę, że na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu zakazy nie dotyczą inwestycji celu publicznego (art. 17 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody - Dz.U. 2013 poz. 627 ze zm.), wątpliwości budzą niektóre zapisy prognozy np. cyt.: "W każdym przypadku inwestycję w infrastrukturę drogową powinny uwzględniać pozostałe obowiązujące zakazy, w szczególności zakaz likwidacji zadrzewień i zmiany stosunków wodnych", "ze względu na zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko <u>nie powinny</u> być one lokalizowane na terenie Parków", „na terenie OCHK <u>nie jest planowana lokalizacja</u> działań zaliczonych do grupy oddziałujących negatywnie, w zakresie rozbudowy i modernizacji sieci ciepłowniczych i budowy obwodnic". 2. Zapisy prognozy dot. Przedborskiego Parku Krajobrazowego nie uwzględniają wszystkich zakazów, natomiast dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy Przysusko-Szydłowieckie pominięto odstępstwo od zakazów cyt.: "realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko..." 3. Przedstawiona analiza wpływu zaplanowanych w ramach projektu POP na obszary Natura 2000 (tabela 10) wskazuje, iż mogą wystąpić znacząco negatywne oddziaływania na stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków stanowiących	1. uwzględniona 2. uwzględniona 3. uwzględniona

		<p>przedmioty ochrony, w szczególności elektrowni wodnych. Należy zauważyć, iż wówczas zamierzenie lub działanie może być realizowane jedynie gdy istnieją przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy o ochronie przyrody. Przesłanką taką może być nadrzędny interes publiczny, którego konieczny wymóg winien być wskazany i uzasadniony w prognozie. Ponadto należy zaproponować wykonanie kompensacji przyrodniczej oraz jej zakres. Wymagany jest także uzupełnienie prognozy odnośnie działań naprawczych odnoszących się do zachowania integralności oraz powiązań z innymi obszarami Natura 2000. Ponadto nie określono pod tabelą nr 10 oznaczeń symboli N i T, co należy uwzględnić.</p>	
		<p>4. Odnośnie oceny na chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów, zapisy prognozy na stronie 72 wskazują, iż potencjalnie mogą zostać złamane zakazy wymienione w rozporządzeniach Ministra Środowiska(...). Należy zauważyć, że jeśli miałyby dojść do naruszenia zapisów powyższych rozporządzeń, w prognozie należy dokonać stosownej oceny wpływu planowanych działań na populacje chronionych gatunków oraz przy braku rozwiązań alternatywnych, zapis dotyczący konieczności uzyskania zezwoleń w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody powinien zostać zawarty w Programie jak również w Prognozie.</p>	4. uwzględniona
		<p>5. W kwestii oddziaływań na wody na str. 109 prognozy, nie uwzględniono działań z zakresu kopalń, które w znacznym stopniu oddziałują na środowisko, w tym w szczególności na wody podziemne.</p>	5. uwzględniona
		<p>6. Zapisy w prognozie dot. elektrowni wiatrowych, elektrowni wodnych, czy też dużych farm fotowoltaicznych nie mają odniesienia w ustaleniach zawartych w projekcie Programu jako działania naprawcze. Należy zatem wyjaśnić i uzupełnić zapis w tym zakresie. Przy czym w przypadku uwzględnienia ich w ustaleniach Programu, należy dokonać stosownej analizy i oceny w prognozie.</p>	6. uwzględniona
		<p>7. Zapis prognozy na str., 52 mówiący, iż cyt.: „działania naprawcze to głównie działania lokalne obejmujące tereny zurbanizowane, zlokalizowane poza obrębem wielkoobszarowych form ochrony przyrody” budzi wątpliwości, ponieważ tereny zurbanizowane wielu miejscowości województwa świętokrzyskiego położone są w obrębie obszarowych form ochrony przyrody.</p>	7. uwzględniona
		<p>8. W prognozie oddziaływania na środowisko pojawiają się zapisy np. cyt. str. 52 „Częściowo są to inwestycje potencjalnie wykraczające również w zasięg obszarów</p>	8. uwzględniona

		<p>chronionych i mogące trwale zmienić panujące w ich obrębie warunki środowiskowe (szczególnie wytyczanie nowych odcinków dróg wpływa na ukształtowanie terenu, stosunki wodne, fragmentację i zmniejszanie powierzchni siedlisk). Wpływ poszczególnych inwestycji i planowych wariantów ich przebiegu powinien każdorazowo podlegać ocenie oddziaływania na środowisko”, z których wynika, że każda inwestycja realizowana na terenie obszaru chronionego powinna być poddana ocenie oddziaływania tj. będzie wymagała sporządzenia raportu. Tego typu zapisy pojawiają się również w tabeli 9 „Analiza oddziaływań działań naprawczych zaplanowanych w POP na formy ochrony przyrody, w województwie świętokrzyskim” nie tylko dla inwestycji lokalizowanych na terenie parków, ale również na obszarach chronionego krajobrazu. W dokumentach wyznaczających te obszary zawarto odstępnie od zakazów dla przedsięwzięć, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrodę obszaru chronionego krajobrazu. W dokumentach wyznaczających te obszary zawarto odstępnie od zakazów dla przedsięwzięć, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrodę obszaru chronionego, co jednak w kontekście obowiązujących przepisów ustawowych nie powinno każdorazowo wiązać się z koniecznością przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.</p> <p>9. Na stronie 113 prognozy wśród inwestycji kwalifikujących się do przedsięwzięć w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymieniono termomodernizację obiektów budowlanych – zamierzenie takie nie zostało wskazane w ww. rozporządzeniu, dla przedsięwzięć kwalifikując się w szczególności farmy fotowoltaiczne, elektrownie wiatrowe, elektrownie wodne.</p> <p>10. W dokumentacji nie uwzględniono aktualnych publikatorów obowiązujących przepisów prawnych tj.: ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2015 r. poz. 469 ze zm.), ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.).</p>	<p>9. uwzględniona</p> <p>10. uwzględniona</p>
--	--	--	--

Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Działania naprawcze zaproponowane w projekcie Aktualizacji POP realizowane będą na terenie województwa świętokrzyskiego, a charakter ich oddziaływań będzie lokalny lub regionalny. Nie prognozuje się oddziaływania wykraczającego poza terytorium Polski. Działania te będą sprzyjać ograniczeniu zanieczyszczenia powietrza i w większości będą miały charakter pozytywny. Negatywne skutki środowiskowe związane m.in. z rozbudową sieci ciepłowniczych, termomodernizacją budynków, przebudową i modernizacją dróg gminnych i powiatowych będą miały charakter krótkookresowy i lokalny. Wobec powyższego nie istniały przesłanki wskazujące na konieczność przeprowadzenia procedury transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień Programu

We wdrażaniu Programu ochrony powietrza istotna jest systematyczna kontrola przebiegu tego procesu oraz ocena stopnia realizacji zadań wyznaczonych w programie, przy jednoczesnej ocenie stanu środowiska oraz kontroli przestrzegania prawa w zakresie ochrony środowiska. Niezbędne jest opracowanie systemu monitorowania, który umożliwi dokonywanie ocen procesu wdrażania działań naprawczych.

Samorządy lokalne oraz inne jednostki realizujące zapisy Aktualizacji POP zobowiązani są do sporządzania sprawozdań z realizacji działań naprawczych w danym roku i przekazywania ich w terminie do dnia 28 lutego każdego roku (za rok poprzedni – począwszy od 2017 roku za rok 2016) Zarządowi Województwa. Sprawozdania muszą być przekazywane w formie papierowej i elektronicznej na wskazany adres według wzoru zamieszczonego w Aktualizacji POP. Monitorowanie postępu realizacji działań naprawczych musi być prowadzone w oparciu o wskazane wskaźniki.

Sprawozdania powinny obejmować wszystkie działania ujęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym, które zostały zrealizowane. Należy przedstawić również koszty podjętych działań, a także wskazać źródła ich finansowania. Załącznikami do przekazywanych sprawozdań rocznych muszą być:

- wyniki pomiarów natężenia ruchu na odcinkach dróg zarządzanych przez odpowiednie jednostki, jeżeli były przeprowadzane w danym roku sprawozdawczym,
- uzasadnienie odstąpienia od realizacji działania naprawczego wraz z podaniem uwarunkowań ekonomicznych.

Na podstawie przekazywanych sprawozdań, a także w oparciu o wyniki pomiarów zanieczyszczeń powietrza prowadzonych przez WIOŚ w Kielcach, Zarząd Województwa powinien dokonywać co 3 lata szczegółowej oceny wdrożenia Aktualizacji POP, która może sugerować ewentualną korektę kierunków poszczególnych zadań.

Informacje dotyczące jednostki przekazującej sprawozdanie

Informacje ogólne na temat sprawozdania z Programu ochrony powietrza		
Lp.	Zawartość	Opis
1	Rok sprawozdawczy	
2	Województwo	
3	Strefa	
4	Gmina / powiat	
5	Nazwa urzędu powiatu/gminy/jednostki przygotowującej sprawozdanie	
6	Adres pocztowy urzędu powiatu/gminy/jednostki	

Informacje ogólne na temat sprawozdania z Programu ochrony powietrza		
Lp.	Zawartość	Opis
7	Nazwisko osoby do kontaktu	
8	Numer służbowego telefonu osoby do kontaktu	
9	Numer służbowego faksu osoby do kontaktu	
10	Służbowy adres e-mail osoby do kontaktu	
11	Uwagi	

Wzór sprawozdania z realizacji działań naprawczych

Zestawienie działań naprawczych		
Lp.	Zawartość	Opis
1	Kod działania naprawczego	<i>Kod zadania zgodnie z harmonogramem z rozdziału 5.3. każde działanie musi być ujęte i opisane osobno.</i>
2	Nazwa działania naprawczego	<i>Nazwa zadania zgodnie z harmonogramem z rozdziału 5.3.</i>
3	Kod sytuacji przekroczenia	<i>Kod przekroczenia z rozdziału 3.2; w przypadku kiedy działanie realizowane jest na obszarze, dla którego wyznaczono kilka kodów sytuacji przekroczenia, należy wymienić wszystkie po przecinku.</i>
4	Opis działań	<i>W formie tekstu o długości od 100 do 200 słów; opisać rodzaj prowadzonych działań inwestycyjnych lub modernizacyjnych.</i>
5	Nazwa i kod strefy	<i>Nazwa i kod strefy z rozdziału 2.1.</i>
6	Obszar	<i>Podać nazwę obszaru, na którym podjęto działanie naprawcze (opis i opracowanie graficzne – mapa, wyznaczenie obszaru, na którym leżą źródła emisji uwzględnione w działaniach naprawczych).</i>
7	Termin zastosowania	<i>Data rozpoczęcia i zakończenia działania – przypadku działań, których realizacja trwa należy dopisać „w trakcie”.</i>
8	Skala czasowa osiągnięcia redukcji stężenia	<i>Kod określający skalę czasową działań naprawczych: A: krótkoterminowe B: średniookresowe (około roku) C: długoterminowe Jeżeli jest więcej niż jeden kod – każdy kod oddziela się średnikiem.</i>
9	Kategoria źródeł emisji, której dotyczy działanie naprawcze	<i>Do określenia kategorii źródeł emisji, której dotyczy działanie naprawcze, stosuje się następujące kody: A: transport B: przemysł, w tym wytwarzanie ciepła i energii elektrycznej C: rolnictwo D: źródła związane z handlem i mieszkalnictwem E: inne. Jeżeli jest więcej niż jeden kod – każdy kod oddziela się średnikiem. Jeżeli zostanie zastosowany kod „inne”, objaśnia się go w pozycji „Uwagi”.</i>
10	Wskaźniki monitorowania postępu	<i>Wskaźniki należy przyporządkować do danego kodu działania naprawczego podanego w niniejszej tabeli w pozycji 1 zgodnie z tabelą 54.</i>

Zestawienie działań naprawczych		
Lp.	Zawartość	Opis
11	Poniesione koszty łącznie (euro)	<i>Podać koszty sumaryczne poniesione na realizację zadania w danym roku sprawozdawczym.</i>
12	Sposób finansowania	<i>Wskazać źródła finansowania, uwzględniając wysokość i źródła dofinansowania.</i>
13	Uwagi	

Zestawienie wskaźników monitorowania realizacji działań naprawczych

Kod działania naprawczego	Działanie naprawcze	Wskaźniki
OP1_1	Wymiana niskosprawnych źródeł spalania paliw na niskoemisyjne w obiektach sektora komunalno-bytowego	Ilość wymienionych źródeł spalania [szt.] Powierzchnia obiektów z wymienionymi źródłami ciepła [m ²] Zmniejszenie emisji pyłu PM10 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji pyłu PM2,5 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji B(a)P [kg/rok]
OP1_2	Likwidacja niskosprawnych źródeł spalania paliw i zastąpienie siecią ciepłowniczą lub ogrzewaniem elektrycznym w sektorze komunalno-bytowym	Ilość zlikwidowanych źródeł spalania [szt.] Powierzchnia obiektów ze zlikwidowanymi źródłami ciepła [m ²] Zmniejszenie emisji pyłu PM10 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji pyłu PM2,5 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji B(a)P [kg/rok]
OP1_3	Wymiana niskosprawnych źródeł spalania paliw w budynkach użyteczności publicznej	Ilość wymienionych źródeł spalania [szt.] Powierzchnia obiektów z wymienionymi źródłami ciepła [m ²] Zmniejszenie emisji pyłu PM10 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji pyłu PM2,5 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji B(a)P [kg/rok]
OP1_4	Likwidacja niskosprawnych źródeł spalania paliw i zastąpienie siecią ciepłowniczą lub ogrzewaniem elektrycznym w obiektach użyteczności publicznej	Ilość zlikwidowanych źródeł spalania [szt.] Powierzchnia obiektów ze zlikwidowanymi źródłami ciepła [m ²] Zmniejszenie emisji pyłu PM10 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji pyłu PM2,5 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji B(a)P [kg/rok]
OP1_5	Realizacja Programów ograniczania niskiej emisji lub Planów Gospodarki Niskoemisyjnej na obszarach występowania przekroczeń wartości dopuszczalnych pyłu PM10 i pyłu PM2,5	Ilość zlikwidowanych źródeł spalania [szt.] Ilość wymienionych źródeł spalania [szt.] Zmniejszenie emisji pyłu PM10 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji pyłu PM2,5 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji B(a)P [kg/rok]
OP1_6	Termomodernizacja obiektów budowlanych	Ilość obiektów poddanych termomodernizacji [szt.] Powierzchnia użytkowa budynku poddanego termomodernizacji [m ²] Zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło [GJ/rok] Zmniejszenie emisji pyłu PM10 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji pyłu PM2,5 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji B(a)P [kg/rok]

OP1_7	Rozbudowa sieci ciepłowniczej oraz podłączenie nowych obiektów	Długość rozbudowanej sieci ciepłowniczej [km] Ilość podłączonych nowych obiektów [szt.]
OP1_8	Rozbudowa sieci gazowej oraz podłączenie nowych obiektów	Długość rozbudowanej sieci gazowej [km] Ilość podłączonych nowych obiektów [szt.]
OP1_9	Produkcja energii prosumenckiej z odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym	Moc zainstalowanych urządzeń wykorzystujących OZE [MW] Produkcja energii z odnawialnych źródeł [MWh/rok]
OP1_10	Budownictwo energooszczędne i pasywne	Ilość budynków oddanych do użytkowania spełniających normy energooszczędności [szt.] Ilość budynków oddanych do użytkowania spełniających normy dla budynków pasywnych [szt.]
OP2_1	Budowa obwodnic miast	Długość wybudowanych obwodnic [km]
OP2_2	Ograniczenie wjazdu pojazdów o masie powyżej 3,5 Mg do centrum miast	Nr uchwały rady miasta/gminy
OP2_3	Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z obszarów zwartej zabudowy	Długość nowych odcinków dróg [km]
OP2_4	Przebudowa i modernizacja dróg	Długość utwardzonych odcinków poboczy [km] Długość przebudowanych odcinków dróg [km] Długość utwardzonych odcinków dróg [km]
OP2_5	Czyszczenie ulic i dróg na mokro	Długość czyszczonych odcinków dróg [km] Zmniejszenie emisji pyłu PM10 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji pyłu PM2,5 [Mg/rok]
OP2_6	Czyszczenie pojazdów opuszczających place budowy, obszary przeróbki kopalin i obszary o znacznym zapyleniu podłoża	Ilość czyszczonych pojazdów [szt.]
OP2_7	Ograniczenie emisji z transportu materiałów sypkich	Ilość prowadzonych działań według rodzaju [szt.]
OP2_8	Budowa dróg rowerowych	Długość odcinków dróg rowerowych [km]
OP2_9	Wymiana taboru komunikacji publicznej na pojazdy ekologiczne	Ilość wymienionego taboru komunikacji publicznej [szt.] w rozbiu na rodzaje Zmniejszenie emisji pyłu PM10 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji pyłu PM2,5 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji B(a)P [kg/rok]
OP2_10	Rozwój komunikacji publicznej poprzez modernizację układu komunikacyjnego, rozbudowę tras i integrację systemów komunikacji zbiorowej	Zmiana ilości pasażerów komunikacji publicznej [osoby]
OP3_1	Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych	Zmniejszenie emisji pyłu PM10 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji pyłu PM2,5 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji B(a)P [kg/rok]
OP3_2	Modernizacje instalacji spalania paliw w ramach sektora energetyki i ciepłownictwa, w tym poprawa sprawności cieplnej	Zmniejszenie emisji pyłu PM10 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji pyłu PM2,5 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji B(a)P [kg/rok]
OP3_3	Modernizacja sieci ciepłowniczych	Długość zmodernizowanej sieci ciepłowniczej [km]

OP3_4	Ograniczenie emisji niezorganizowanej w procesach przeróbki kopaliny na obszarach zakładów przerobczych i kopalni odkrywkowych	Zmniejszenie emisji pyłu PM10 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji pyłu PM2,5 [Mg/rok]
OP3_5	Modernizacja systemów przechwytywania zanieczyszczeń	Zmniejszenie emisji pyłu PM10 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji pyłu PM2,5 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji B(a)P [kg/rok]
OP3_6	Nasadenia zieleni wokół obszarów prowadzenia robót przerobczych i otwartych składów magazynowych materiałów sypkich	Obszar nowych nasadzeń zieleni [ha]
OP3_7	Zraszanie pyłami materiałów sypkich	Zmniejszenie emisji pyłu PM10 [Mg/rok] Zmniejszenie emisji pyłu PM2,5 [Mg/rok]
OP4_1	Opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów występowania przekroczeń wartości normatywnych stężeń substancji	Ilość opracowanych lub zmienionych planów zagospodarowania przestrzennego [szt.] Zastosowane rozwiązania - opis
OP4_2	Uwzględnianie korytarzy przewietrzania miasta w pracach planistycznych	Ilość planów uwzględniających zmiany w zakresie przewietrzania miasta [szt.] Zastosowane rozwiązania - opis
OP4_3	Wprowadzanie zapisów do planów zagospodarowania przestrzennego, dotyczących ograniczeń budowy obiektów mogących powodować wzmożone natężenie ruchu	Ilość planów zawierających ograniczenia [szt.] Zastosowane rozwiązania - opis
OP4_4	Rozbudowa zielonej infrastruktury	Ilość zrealizowanych inwestycji w danym roku w podziale na rodzaje [szt./m ² /km]
OP5_1	Prowadzenie edukacji ekologicznej	Ilość zrealizowanych akcji w danym roku [szt.] w podziale na rodzaje
OP5_2	Informowanie społeczeństwa o jakości powietrza	Ilość nowych zastosowanych sposobów przekazywania informacji w danym roku w podziale na formy [szt.]

Ponadto, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, co trzy lata, będzie przekazywał Ministrowi Środowiska sprawozdanie z realizacji Aktualizacji POP, począwszy od dnia wejścia w życie uchwały w sprawie określenia „Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych” do dnia zakończenia realizacji Programu.